

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Чернігівська обласна військова адміністрація
та Чернігівська обласна рада

Частина 1

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	<i>5</i>
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	<i>5</i>
<i>Інформація про чинні програми регіонального рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	<i>7</i>

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
НПА — нормативно-правовий акт
ОВА — обласна військова адміністрація
АТО — антитерористична операція
ООС — операція Об'єднаних сил

Вступ

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» у межах проекту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, спільно з Радою з питань ВПО при Чернігівській обласній державній (військовій) адміністрації провели дослідження обласних політик у сфері соціального захисту населення, які реалізуються в Чернігівській області.

Затверджені програми впроваджуються на всій території Чернігівської області. З огляду на кількість ВПО, які наразі тут зареєстровані, географію їх проживання на території області та нерівномірну спроможність місцевих бюджетів самостійно фінансувати заходи, спрямовані на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО, підтримка Чернігівської обласної ради та Чернігівської ОВА надзвичайно важлива.

Проведення даного моніторингу дало змогу оцінити сильні та слабкі сторони обласної політики щодо соціальної підтримки населення. Воно може стати основою розроблення та впровадження подальших змін при визначенні пріоритетних заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, з урахуванням інтересів ВПО.

Станом на 03.06.2024 на території Чернігівської області зареєстровані 68 202 ВПО, зокрема 30 660 людей працездатного віку, 1775 людей, які потребують працевлаштування, 3122 людини з інвалідністю, 14 296 пенсіонерів, 16 326 дітей. Загалом сімей з числа ВПО — 51 445, зокрема 106 багатодітних сімей.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу обласних програм та політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на обласному рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного та з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Обласні політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування і дотримання їхніх прав та законних інтересів.

Предмет дослідження

- Чинні обласні цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, обласні цільові програми підтримки ВПО.
- Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
- Чинні обласні НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
- Чинні обласні НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Звіти з виконання обласних програм/заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
- Інші обласні акти та документи (та їх проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати обласні цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати обласні цільові програми (проекти програм, заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів обласних цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати обласні НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати обласні НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

Офіційні сайти Чернігівської обласної ради, Чернігівської ОВА та Департаменту соціального захисту населення Чернігівської ОВА містять необхідну інформацію про забезпечення першочергових потреб ВПО (соціальна підтримка, місця компактного проживання, медична допомога, можливості щодо зайнятості та працевлаштування, допомога міжнародних організацій).

На сайті є вкладки з переліком [чинних програм та інших НПА](#), спрямованих на соціальну підтримку населення (з можливістю завантаження та перегляду). Та ознайомлення з НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо ускладнюється необхідністю їх пошуку в архіві затверджених НПА. Немає даних зі звітів виконання окремих програм, а також доступної інформації про можливість ВПО скористатися допомогою в межах чинних програм.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт</i>	<i>Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)</i>	<i>Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту</i>	<i>Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги</i>	<i>Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО</i>	<i>Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО</i>
---	---	---	--	---	---	--

			<i>На селе ння (так /ні)</i>	<i>ВП О (так /ні)</i>	<i>На сел ен ня (т ак/ ні)</i>	<i>ВП О (т ак/ ні)</i>	<i>Легко, середня / висока склад ність, інформа ція недосту нна</i>	<i>Можл иво заван тажи ти (так/н і)</i>	<i>Легко, середня / висока склад ність, інформа ція недоступ на</i>	<i>Можлив о заванта жити (так/ні)</i>
Чернігівсь ка обл.	Чернігівсь ка ОВА	Так	Так	Н	Ні	Ні	Серед ня склад ність	Так	Середня склад ність	Так
	Чернігівсь ка обласна рада	Ні	Так	Ні	Ні	Ні	Серед ня склад ність	Так	Середня склад ність	Так
	Департа мент соціально го захисту населення Чернігівсь кої ОВА	Так	Так	Ні	Ні	Ні	Серед ня склад ність	Так	Середня склад ність	Так

Інформація про чинні програми регіонального рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

Програма соціальної підтримки учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил, членів їх сімей, бійців-добровольців у Чернігівській області на 2019–2023 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 20.12.2018 № 14-16/VII).

Мета Програми: сприяння соціальній адаптації та поверненню до повноцінного життя учасниць та учасників АТО, ООС, членів їхніх сімей, соціальний захист. Напрями Програми: надання інформаційно-правової, медичної, соціальної, психологічної, матеріальної допомоги; здійснення професійної підготовки (перепідготовки); надання оздоровчих послуг; впровадження ефективного механізму забезпечення зазначених людей всіма видами соціальних гарантій, передбачених чинним законодавством України.

Завдання і заходи Програми спрямовані на надання соціальної підтримки учасницям та учасників АТО/ООС, членам їхніх сімей, а також бійцям-добровольцям. Зокрема, вона містить заходи щодо медичної та соціальної адаптації, психологічної реабілітації, професійної підготовки та перепідготовки учасниць та учасників АТО/ООС, соціального захисту членів їхніх родин, а також передбачає надання фінансової підтримки членам сімей загиблих (померлих) учасниць та учасників АТО/ООС шляхом виплати їм щомісячної матеріальної допомоги на вирішення соціально-побутових питань, надання грошової допомоги на спорудження надгробків на могилах загиблих (померлих) учасниць та учасників АТО/ООС, виплату одноразової матеріальної допомоги бійцям-добровольцям тощо.

У грудні 2023 року було ухвалено Програму соціальної підтримки Захисників і Захисниць України, членів їх сімей та осіб, як постраждали від військової агресії Російської Федерації на території Чернігівської області, на 2024–2026 роки (затверджена Розпорядженням начальника Чернігівської ОВА від 08.12.2023 № 807).

У цю Програму додано і цивільних людей, які постраждали від воєнних дій на території області. Її мета: забезпечення соціальної підтримки, медичного захисту, сприяння соціальній адаптації та поверненню до повноцінного життя захисниць і захисників України, членів їхніх сімей, членів сімей

військовослужбовиць/вців, які загинули (зникли безвісти) в Афганістані, людей, які постраждали від військової агресії Російської Федерації на території Чернігівської області; підвищення рівня поінформованості з питань соціальної підтримки зазначених людей; поліпшення ефективності взаємодії органів місцевого самоврядування та державної влади з регіональними громадськими організаціями.

Програма реалізується шляхом впровадження заходів за напрямками:

- Надання медичної, невідкладної та реабілітаційної допомоги.
- Надання психологічно-соціальної підтримки.
- Проведення заходів національно-патріотичного виховання.
- Сприяння зайнятості.
- Забезпечення соціального захисту.

Програма містить напрям 12 «Забезпечення кризового реагування для надання підтримки особам, які постраждали від військової агресії Російської Федерації та території Чернігівської області» Передбачене надання натуральної та/або грошової допомоги людям, які постраждали від військової агресії Російської Федерації на території Чернігівської області. Середній розмір грошової допомоги на одного отримувача — 30 000,00 грн (2 000 000,00 грн на рік). Проте відсутній відповідний порядок отримання такої допомоги із механізмом, пакетом документів та критеріями використання коштів обласного бюджету, спрямованих на даний напрям.

Програма відшкодування витрат з поховання померлих (загиблих) учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності та осіб з інвалідністю внаслідок війни у Чернігівській області на 2021–2025 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 03.08.2021 № 8-5/VIII).

Мета Програми: забезпечення фінансової підтримки людей, які поховали загиблих (померлих) учасниць та учасників бойових дій, постраждалих учасниць та учасників Революції гідності, людей з інвалідністю внаслідок війни. У межах Програми надається відшкодування витрат з поховання зазначених людей.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету, передбачених головному розпоряднику коштів, який визначений виконавцем напрямів діяльності та заходів. У 2023 році в області відшкодовані витрати з поховання 134 людей з числа померлих (загиблих) учасниць та

учасників бойових дій, людей з інвалідністю внаслідок війни (на суму 427 700,00 грн).

Обласна програма оздоровлення та відпочинку дітей Чернігівської області на 2021–2025 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 26.01.2021 № 27-2/VIII в редакції Рішення обласної ради від 30.11.2021 № 8-7/VIII).

Мета Програми: забезпечення якості та доступності послуг з оздоровлення та відпочинку; збереження, вдосконалення та розвиток мережі дитячих оздоровчих закладів області, створення в них безпечних умов перебування; збільшення кількості дітей, охоплених послугами з оздоровлення та відпочинку.

Досягнення мети відбувається шляхом оздоровчої, організаційно-координаційної, освітньо-виховної, просвітницької та інформаційної діяльності. Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування. Запланований обсяг фінансування за рахунок коштів обласного бюджету на 2023 рік — 17 570 000,00 грн.

Обласна Програма із забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2021–2023 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 20.04.2021 № 12-4/VII).

Мета Програми — вирішення пріоритетних завдань державної політики у сфері реалізації житлових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, людей з їх числа.

Основні напрями Програми:

- Придбання житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, людей з їх числа (зокрема після досягнення ними 23 років).
- Забезпечення функціонування соціального гуртожитку.
- Залучення коштів підприємств, організацій та установ, зацікавлених у забезпеченні житлом своїх працівників, зокрема людей з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Обсяг фінансування Програми визначається щороку за рахунок коштів обласного бюджету, бюджетів сільських, селищних, міських об'єднаних територіальних громад (з урахуванням їхніх можливостей) та інших джерел, які не заборонені чинним законодавством.

Протягом 2023 року жодних пропозицій від Кіптівської, Новобілоуської сільських, Березнянської, Михайло-Коцюбинської Ріпкинської, Талалаївської (Прилуцького району) селищних, Городнянської, Ніжинської, Новгород-Сіверської міських рад щодо надання коштів субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам на виконання заходів Програми (співфінансування придбання житла) не надходило, асигнування на цю мету з обласного бюджету не виділялись, що не дозволило придбати 12 житлових приміщень для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, людей з їх числа, зокрема після досягнення ними 23 років, виконати відповідний результативний показник, визначений на 2023 рік Додатком 4 до Програми.

Обласна програма матеріальної підтримки окремих категорій громадян для здобуття вищої освіти на 2022/2023 навчальний рік в університетах, що розташовані на території Чернігівської області (затверджена Розпорядженням начальника Чернігівської ОВА від 16.08.2022 № 308).

Мета Програми: формування інтелектуального потенціалу нації та матеріальна підтримка жителів області, які у 2022/2023 навчальному році здобувають вищу освіту в університетах Чернігівської області (Національний університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Національний університет «Чернігівська політехніка», Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя).

Основні завдання Програми:

- Спонування абітурієнтів при виборі закладу освіти надавати перевагу закладам вищої освіти Чернігівської області.
- Створення сприятливих умов для підготовки висококваліфікованих фахівців для регіону.
- Запобігання виїзду за кордон молоді та наукових співробітників Чернігівської області.

Департамент соціального захисту населення Чернігівської ОВА забезпечив фінансування та організацію виплати матеріальної підтримки 273 студентам університетів Чернігівської області, які вступили у 2022 році та здобувають освіту за денною формою (бакалаврат) за кошти фізичних осіб за відповідними спеціальностями, згідно з переліком осіб та у розмірі, затвердженому Розпорядженням начальника ОВА від 04.08.2023 № 517 «Про призначення

матеріальної підтримки» (зі змінами, внесеними Розпорядженням начальника ОВА від 18.12.2023 № 857), на загальну суму 2 646 500,00 грн.

Обласна програма розвитку молодіжного житлового кредитування у Чернігівській області на 2021–2025 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 26.01.2021 № 25-2/VIII).

Мета Програми: реалізація державної житлової політики у частині розв'язання житлових проблем населення, зокрема молоді, шляхом створення механізмів здешевлення вартості кредитування, сприятливих умов для розвитку молодіжного будівництва, вдосконалення механізмів придбання житла і забезпечення подальшого розвитку системи іпотечного житлового кредитування.

Напрямами Програми:

- Інформаційне та нормативно-правове забезпечення житлового кредитування молоді.
- Розвиток будівництва для забезпечення молоді житлом.
- Організаційне забезпечення надання молоді довготермінових кредитів на будівництво (реконструкцію) і придбання житла.

У зв'язку з відсутністю фінансування у 2023 році рішення щодо надання молоді пільгових довготермінових кредитів за рахунок коштів обласного бюджету не ухвалювались. Прийнято два рішення щодо надання молоді пільгових довготермінових кредитів за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади на загальну суму 3 310 232,00 грн.

Варто зазначити, що при плануванні виконання напрямів та завдань Програми береться в розрахунок вартість 1 м² загальної площі житла — 12 975,00 грн (затверджена Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26.06.2020 № 151 «Про показники опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами України»). Це не суттєво нижче за ціни на ринку нерухомості в Чернігівській області.

Програма підтримки індивідуального житлового будівництва та розвитку особистого селянського господарства «Власний дім» на 2021–2027 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 28.10.2020 № 42-25/VII).

Мета Програми: сприяння підвищенню рівня житлово-побутових умов, рівня життєзабезпечення населення області шляхом надання довгострокових пільгових кредитів жителям сіл, селищ та малих міст.

Програма передбачає поступове щорічне збільшення обсягів і напрямів кредитування, розширення території охоплення пільговим кредитуванням, розширення кола позичальників за рахунок доступу до кредитних ресурсів жителів селищ, малих міст.

У 2023 році профінансовано 50 кредитних договорів на загальну суму 8 628 000,00 грн, зокрема 9 — придбання житла, 3 — добудова житла, 2 — нове будівництво, 2 — будівництво підсобних приміщень, 16 — реконструкція, 8 — капітальний ремонт житла, 2 — інженерне облаштування, 8 — розвиток селянського господарства.

Обласна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2023–2024 роки (затверджена Розпорядженням начальника Чернігівської ОВА від 08.06.2023 № 350).

Мета Програми: сприяння у подальшій інтеграції ВПО шляхом усунення перешкод у реалізації їхніх прав та основоположних свобод, забезпечення повного доступу до адміністративних, соціальних, медичних, освітніх, культурних та інших послуг. Досягнення мети Програми відповідає стратегічним цілям державної регіональної політики, пріоритетним завданням і напрямам економічного та соціального розвитку області.

Програма містить низку завдань і заходів, виконання яких дозволить зменшити соціальну напругу серед ВПО, підвищить якість життя ВПО шляхом зміцнення їхніх спроможностей, соціальної стійкості, стимулювання економічної активності, забезпечення реалізації основоположних прав і свобод.

Основні напрями Програми:

- Забезпечення права на освіту та підтримка дітей з числа ВПО.
- Реалізація права ВПО на соціальний захист.
- Реалізація права ВПО на безоплатну правову допомогу.
- Медичне забезпечення та психологічна підтримка ВПО.
- Створення умов для інтеграції ВПО у територіальних громадах, які їх приймають.

Загалом Програма має 18 напрямів діяльності та охоплює найбільш важливі сфери підтримки ВПО. Але Програмою не передбачене фінансування жодного із затверджених нею заходів, внаслідок чого більшість з них виконується в межах поточної діяльності структурних підрозділів Чернігівської ОВА, органів та установ, дотичних до питань забезпечення прав та інтересів ВПО. Також

Програмою не врахована та не включена в повному обсязі діяльність міжнародних благодійних фондів і представництв, благодійних та громадських організацій, які працюють та надають послуги для ВПО на території Чернігівської області.

Комплексна обласна програма підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2025 року (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 26.01.2021 № 23-2/VIII).

Мета Програми: створення правових і соціальних умов для належного розвитку сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, створення умов впровадження гендерних підходів в усі сфери життєдіяльності суспільства.

Головна мета конкретизується за блоками:

- Підтримка сім'ї: забезпечення системної та комплексної політики у сфері підтримки сім'ї, спрямованої на створення умов для зміцнення інституту сім'ї та виконання нею своїх соціально-демографічних функцій.
- Запобігання та протидія домашньому насильству: вдосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в умовах децентралізації, підвищення ефективної взаємодії органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськості, спрямованих на мінімізацію таких явищ.
- Протидія торгівлі людьми: впровадження ефективного механізму взаємодії у сфері протидії торгівлі людьми, захист прав людей, які постраждали від торгівлі людьми, надання їм допомоги.
- Гендерна рівність: вдосконалення механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства, впровадження європейських стандартів рівності.

У межах Програми заплановане впровадження заходів для поліпшення соціально-побутових умов багатодітних сімей. До лютого 2022 року постійно здійснювався моніторинг потреб та умов проживання багатодітних сімей для визначення тих, які потребують допомоги у поліпшенні соціально-побутових проблем першочергово. Та у зв'язку з повномасштабним вторгненням Російської Федерації на територію України надання допомоги з обласного бюджету вищезазначеним сім'ям (предмети побуту, побутова техніка, дитячі меблі) призупинене.

Обласна програма «Соціальне партнерство» на 2024–2025 роки (затверджена Розпорядженням начальника Чернігівської ОВА від 01.12.2023 № 798).

Мета Програми: забезпеченні взаємодії між органами влади та громадськими організаціями, діяльність яких має соціальну спрямованість, для вирішення актуальних соціальних питань, підвищення рівня соціального захисту окремих категорій населення, підтримки громадських ініціатив, сприяння розвитку громадянського суспільства, участі громадськості в організації та проведенні загальнообласних соціальних заходів, заходів до державних свят та визначних дат із залученням коштів обласного бюджету.

Обласна програма «Молодь Чернігівщини» на 2021–2025 роки (затверджена Рішенням Чернігівської обласної ради від 26.01.2021 № 24-2/VIII).

Мета Програми: створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді шляхом розвитку мережі молодіжних центрів, підвищення спроможності інститутів громадянського суспільства у молодіжній сфері, які діють на принципах демократичного врядування, застосування наявних та нових інструментів для активної участі та інтеграції молоді у суспільне життя і подальший розвиток українського суспільства.

Завдання Програми:

- Підвищення рівня ефективності реалізації державної молодіжної політики в області.
- Запровадження ефективних механізмів партнерства та взаємодії між органами влади, молодіжними і дитячими громадськими організаціями, молодіжними представницькими та консультативно-дорадчими органами.
- Сприяння ініціативі та активності молоді в усіх сферах життєдіяльності суспільства, розширення участі молоді у формуванні та реалізації державної молодіжної політики в області.
- Сприяння реалізації творчого потенціалу молоді.
- Надання інформаційно-методичної, організаційної та фінансової підтримки громадським молодіжним і дитячим організаціям для реалізації їхніх програм, спрямованих на розв'язання соціальних проблем молоді.
- Створення умов для розвитку економічної активності молоді, виховання патріотизму, духовності, моральності, формування здорового способу життя,

профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі, підвищення рівня правової культури та зниження рівня злочинності серед молоді.

- Розвиток неформальної освіти, формування у молоді розуміння потреби у навчанні протягом життя, розвиток молодої людини як цілісної особистості.
- Вдосконалення системи надання соціальних послуг молодим людям і сім'ям, які опинились у складних життєвих ситуаціях.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізуєшен Суппорт Сервісез”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/SSS_Ukraine)